

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD-4113-001-03/14
D/14/505

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	D/14/505 – „Gospodarka finansowa Lasów Państwowych”.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
<i>Kontrolerzy</i>	1. Piotr Arendt, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90464 z 23 maja 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Andrzej Kaczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90480 z 5 czerwca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4) 3. Kamil Urzędowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 90497 z 1 lipca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 568-569)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Zakład Przerobu Drewna Lasów Państwowych w Lęborku, 84-300 Lębork, ul. I Armii WP 25 (dalej: „Zakład”).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Elżbieta Popiel, Dyrektor Zakładu. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W latach 2011-2013 Zakład Przerobu Drewna Lasów Państwowych w Lęborku ponosił straty na sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz utracił płynność finansową. Część zobowiązań Zakładu z tytułu dostaw drewna od nadleśnictw nie była regulowana w terminie, a wskaźniki rentowności były ujemne. Dyrektor Zakładu podejmowała działania w celu ograniczenia kosztów, jednak w latach 2012-2013 dynamika spadku przychodów była wyższa od tempa obniżania kosztów, uzależnionych m.in. od cen nabycia drewna, co skutkowało pogłębiającymi się stratami na sprzedaży oraz ujemnym wynikiem finansowym Zakładu.

Zakład nabywał drewno wyłącznie od innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych¹, stosując zasady określone w zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych i wytyczne Dyrektora RDLP². Nabywane od tych jednostek drewno przeznaczono w całości do produkcji. Wytworzone produkty sprzedawano podmiotom zewnętrznym, za wyjątkiem tarcicy, której część sprzedano ZSLP³. Obrót drewnem i tarcicą z innymi jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych realizowano w drodze sprzedaży, jednak zdaniem NIK umowy w tym zakresie, z uwagi na tożsamość stron, miały faktycznie charakter rozliczeń wewnętrznych.

Objęte badaniem postępowania o udzielenie czterech zamówień publicznych na łączną kwotę 1.174,7 tys. zł brutto przeprowadzono zgodnie z przepisami Pzp⁴, za wyjątkiem naruszenia art. 17 ust. 2 tej ustawy w postępowaniu o udzielenie zamówienia na przebudowę i wymianę rozdzielnic głównej, polegającego na niezłożeniu pisemnego oświadczenia, o którym mowa w ww. przepisie przez

¹ Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

² Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku.

³ Zespół Składców Lasów Państwowych w Białogardzie.

⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).

jednego z członków Komisji przetargowej, wykonującego czynności w tym postępowaniu. Finansowanie ww. zadań, związanych z prowadzoną przez Zakład działalnością, przebiegało prawidłowo. Terminowo realizowano płatności na rzecz wykonawców⁵.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie i realizacja przychodów z działalności podstawowej

Opis stanu faktycznego

Zakład utworzono z części likwidowanego Zakładu Transportu i Spedycji Lasów Państwowych w Gdańsku zarządzeniem Dyrektora RDLP z 17 marca 1998 r.⁶. Zgodnie z ww. zarządzeniem:

- przedmiotem działania Zakładu jest przecieranie surowca średnio i wielkowymiarowego (produkcja tartaczna), produkcja tarcicy i materiałów budowlanych drzewnych ogólnego przeznaczenia, suszenie tarcicy pod produkcję gotowych wyrobów własnych oraz suszenie usługowe, produkcja stolarska (suszenie i struganie wyrobów gotowych, wykonawstwo elementów i gotowych kompletów dachowych, szalunkowych, podestowych, rusztowań, wykonawstwo elementów i gotowych kompletów małej architektury – płoty, parkany, pergole, obudowy kwietników, piaskownic), handel okorkami i zrzymami, handel drewnem, tarcicą i wyrobami gotowymi;
- nadzór nad Zakładem sprawuje Dyrektor RDLP.

(dowód: akta kontroli str. 6-7)

W latach 2011-2013 w ramach przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Zakład uzyskał:

- ze sprzedaży produktów odpowiednio: 8.574,0 tys. zł, 7.108,0 tys. zł i 7.045,5 tys. zł;
- ze sprzedaży materiałów (trocin i odpadów poprodukcyjnych) odpowiednio: 690,0 tys. zł, 621,2 tys. zł i 551,5 tys. zł;
- z działalności socjalno-bytowej odpowiednio: 1,6 tys. zł, 1,6 tys. zł i 1,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 8-12, 111-138)

W ww. okresie Zakład nabywał drewno:

- wyłącznie od innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych (z Nadleśnictw: Cewice, Lębork, Strzebielino, Wejherowo, Choczewo, Kartuzy, Gdańsk, Kolbudy, Ustka i Leśny Dwór):
  - w 2011 r. kupiono 21.346 m³ drewna, z tego 20.705,19 m³ wielkowymiarowego (sosna: 9.787,28 m³, świerk: 8.710,69 m³, modrzew: 2.207,22 m³) i 640,81 m³ średniowymiarowego (świerk: 561,38 m³, modrzew: 79,43 m³);
  - w 2012 r. kupiono 19.873,25 m³ drewna, z tego 19.323,79 m³ wielkowymiarowego (sosna: 9.138,23 m³, świerk: 8.869,07 m³, modrzew: 1.316,49 m³) i 549,46 m³ średniowymiarowego (świerk);
  - w 2013 r. kupiono 18.221,81 m³ drewna, z tego 17.682,77 m³ wielkowymiarowego (sosna: 7.105,23 m³, świerk: 9.345,6 m³, modrzew: 1.231,94 m³) i 539,04 m³ średniowymiarowego (świerk);

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową.

⁶ Zarządzenie Nr 2/98 Dyrektora RDLP z 17 marca 1998 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pod nazwą: Zakład Przerobu Drewna Lasów Państwowych w Lęborku.

- na zasadach określonych w:
  - zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych⁷: przez udział w internetowych przetargach ograniczonych na Portalu Leśno-Drzewnym (dalej: „PL-D”), sprzedaży ofertowej w PL-D z uwzględnieniem wielkości zakupu drewna, systemowych aukcjach internetowych w aplikacji "e-drewno" oraz aukcjach internetowych w ww. aplikacji oraz
  - wytycznych Dyrektora RDLP⁸ w sprawie sprzedaży drewna dla Zakładu przez Nadleśnictwa w Choczewie, Kartuzach, Lęborku, Strzebielinie, Wejherowie i Cewicach, wskazujących sposób ustalenia jego cen i rezerwujących masy drewna na poszczególne okresy. Ww. ceny ustalano:
    - dla 50% masy jako ceny średnioważone uzyskane w nadleśnictwie w ramach rozstrzygnięć w PL-D (I i II półrocze 2011 r., I półrocze 2012 r.);
    - dla 50% masy jako ceny średnioważone uzyskane w nadleśnictwie w ramach rozstrzygnięć w aplikacji „e-drewno” (I i II półrocze 2011 r., I półrocze 2012 r.);
    - dla 70% z 50% rocznej puli surowca przewidzianej do sprzedaży dla Zakładu w 2012 r.: z podziałem na asortymenty, według cen średnioważonych uzyskanych w wyniku rozstrzygnięć w PL-D na II półrocze 2012 r. w danym nadleśnictwie (II półrocze 2012 r.);
    - dla 30% z 50% rocznej puli na 2012 r.: z podziałem na asortymenty, według cen średnioważonych uzyskanych w wyniku rozstrzygnięć w aplikacji "e-drewno" na II półrocze 2012 r. w danym nadleśnictwie (II półrocze 2012 r.);
    - w 2013 r.: dla całości masy zastosowano ceny z PL-D.

(dowód: akta kontroli str. 15-45, 206-427)

W latach 2011-2013 Zakład:

- nie sprzedawał drewna nieprzetworzonego innym jednostkom organizacyjnym Lasów Państwowych lub innym podmiotom (całość nabytego drewna przeznaczono do produkcji);
  - sprzedał innej jednostce organizacyjnej Lasów Państwowych (ZSLP), wyroby – tarcicę (w poszczególnych latach za kwoty netto – odpowiednio – 141,2 tys. zł, 407,6 tys. zł i 231,1 tys. zł), stosując ceny takie same jak dla innych odbiorców⁹).
- (dowód: akta kontroli str. 13-32, 46-110)

Uwaga dotycząca badanej działalności

Zdaniem NIK umowy sprzedaży drewna i tarcicy pomiędzy dwiema jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych, działającymi jako statio fisci Skarbu Państwa (art. 32 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹⁰) z uwagi na tożsamość stron, miały faktycznie charakter rozliczeń wewnętrznych.

Ocena cząstkowa

W latach 2011-2013 Zakład nabywał drewno wyłącznie od innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, stosując zasady określone w zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych i wytyczne Dyrektora RDLP. Nabywane od tych jednostek drewno przeznaczono w całości do produkcji. Wytworzone produkty sprzedawano podmiotom zewnętrznym, za wyjątkiem tarcicy, której część sprzedano ZSLP. Obrót drewnem i tarcicą z innymi jednostkami

⁷ Zarządzenia w sprawie sprzedaży drewna przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w: 2011 r. – Nr 49 z 7 października 2010 r. (Biul. Inf. LP z 10 listopada 2010 r.), 2012 r. – Nr 51 z 27 października 2011 r. (Biul. Inf. LP z 10 grudnia 2011 r.), II półrocze 2012 r. – Nr 39 z 25 kwietnia 2012 r. (Biul. Inf. LP z 10 czerwca 2012 r.), 2013 r. – Nr 82 z 19 listopada 2012 r. (Biul. Inf. LP z 10 stycznia 2013 r.) i Nr 71 z 27 września 2013 r. (Biul. Inf. LP z 10 listopada 2013 r.).

⁸ Pisma z 29 listopada i 23 grudnia 2010 r. – na I półrocze 2011 r., 10 maja 2011 r. – na II półrocze 2011 r., 28 listopada 2011 r. – na I półrocze 2012 r., 23 kwietnia 2012 r. – na II półrocze 2012 r. i z 20 listopada 2012 r. – na 2013 r.

⁹ Określone w Zarządzeniach Dyrektora Zakładu w sprawie cen tarcicy i wyrobów z drewna Nr: 8/2010 z 29 listopada 2010 r., 1/2011 z 28 stycznia 2011 r., 4/2011 z 20 kwietnia 2011 r., 7/2011 z 19 sierpnia 2011 r., 1/2012 z 18 stycznia 2012 r., 2/2013 z 30 stycznia 2013 r. i 6/2013 z 2 września 2013 r.

¹⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 1153 ze zm.

organizacyjnymi Lasów Państwowych realizowano w drodze sprzedaży, jednak zdaniem NIK umowy w tym zakresie, z uwagi na tożsamość stron, miały faktycznie charakter rozliczeń wewnętrznych¹¹.

2. Wydatkowanie środków w związku z prowadzoną działalnością

Opis stanu faktycznego

Prawidłowość wydatkowania środków przez Zakład w latach 2011-2013 zbadano na podstawie jedynego realizowanego w ww. okresie zadania inwestycyjnego („Przebudowa i wymiana rozdzielnic głównej” o wartości brutto 76,3 tys. zł) oraz trzech zamówień na wykonanie usług („Dowóz surowca okrągłego iglastego z lasu do ZPD LP w Lęborku w roku 2013”, „Usługi transportu wewnętrznego”, „Obsługa kotłowni na terenie ZPD LP w Lęborku w roku 2012” o łącznej wartości brutto 1.098,4 tys. zł), realizowanych przez wykonawców wybranych w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie Pzp.

Realizacja ww. inwestycji i usług była związana z prowadzoną przez Zakład działalnością. Zadanie inwestycyjne uwzględniono w Planie rzeczowo-finansowym środków trwałych w budowie na 2011 r. (załącznik do Planu finansowo-gospodarczego Zakładu na 2011 r. zatwierdzonego przez Dyrektora RDLP). Realizacja inwestycji nie wymagała uzyskania od organu architektoniczno-budowlanego decyzji, pozwolenia na budowę lub zgłoszenia temu organowi wykonania robót. Postępowania o udzielenie objętych badaniem zamówień publicznych przeprowadzono zgodnie z przepisami Pzp, za wyjątkiem opisanego w dalszej treści wystąpienia naruszenia art. 17 ust. 2 tej ustawy w postępowaniu „Przebudowa i wymiana rozdzielnic głównej”. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zadania inwestycyjnego nie zawierała warunków, mogących ograniczyć konkurencję.

(dowód: akta kontroli str. 428-461, 475-486, 492-499)

Finansowanie przez Zakład realizacji ww. zadań przebiegało prawidłowo. Terminowo realizowano płatności na rzecz wykonawców. Z powodu nieterminowej realizacji zadania inwestycyjnego wykonawcę obciążono karą umowną (0,9 tys. zł) i odszkodowaniem (3,0 tys. zł), o które pomniejszono kwotę należną wykonawcy do wypłaty.

(dowód: akta kontroli str. 462-473)

Ustalona nieprawidłowość

Jeden z członków Komisji przetargowej (wykonujący czynności w postępowaniu), powołanej przez Dyrektora Zakładu do przeprowadzenia, w trybie przetargu nieograniczonego, zamówienia „Przebudowa i wymiana rozdzielnic głównej” nie złożył pisemnego oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających jego wyłączenie, czym naruszono przepisy art. 17 ust. 2 Pzp. Wprawdzie z wyjaśnień ww. członka Komisji wynika, że powodem niezłożenia oświadczenia była nieobecność w pracy spowodowana urlopem wypoczynkowym, trwającym od 20 czerwca 2011 r. do 4 lipca 2011 r., tj. w okresie w którym nastąpiło otwarcie ofert i wybór wykonawcy, to jednak ww. oświadczenie członek Komisji mógł złożyć 5 lipca 2011 r., tj. w dniu powrotu do pracy i podpisania umowy z wykonawcą – tym bardziej, że wykonywał wcześniej czynności w postępowaniu, polegające na udzielaniu wyjaśnień na pytania dotyczące realizacji inwestycji oraz przygotowywaniu pisemnych odpowiedzi na zapytania potencjalnych wykonawców.

(dowód: akta kontroli str. 428-439, 490-491)

¹¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości wydatkowanie przez Zakład w latach 2011-2013 środków w związku z prowadzoną działalnością.

3. Sytuacja majątkowo-finansowa Zakładu

3.1. System organizacji rachunkowości

Opis stanu
faktycznego

Księgi rachunkowe prowadzone były w siedzibie Zakładu w podsystemie „Finanse i Księgowość” programu „System Informatyczny Lasów Państwowych” (dalej: „SILP”). Ponadto w podsystemach SILP prowadzono księgi pomocnicze dla środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych w budowie i odpisów amortyzacyjnych (podsystem „Infrastruktura”), wartości lasów i gruntów (podsystem „Las” – ewidencja pozabilansowa), rozrachunków z pracownikami, w tym imiennych kart wynagrodzeń oraz rezerw na świadczenia pracownicze (podsystem „Kadry i Płace”), zapasów w magazynie i sprzedaży (podsystem „Gospodarka Towarowa”) oraz kosztów według typów działalności i w układzie kalkulacyjnym (podsystem „Las”).

W SILP zdefiniowano raporty umożliwiające uzyskanie danych dla celów analitycznych i zarządczych. Do tworzenia niestandardowych raportów wykorzystywano także pakiet Business Objects. Ww. aplikacje oferują zestawy raportów obejmujące główne płaszczyzny funkcjonowania Zakładu, w tym: planowanie, gospodarkę towarową, kadry i płace, infrastrukturę, finanse i księgowość, sprzedaż wyrobów, zamówienia publiczne, sprawozdawczość wewnętrzną i zewnętrzną.

Operacje gospodarcze wprowadzano do ksiąg rachunkowych Zakładu zapisem automatycznym, na podstawie danych wprowadzonych do podsystemów SILP. Księgowane zapisem automatycznym były operacje dotyczące: naliczenia amortyzacji i umorzenia, rozliczenia niedoborów i nadwyżek w środkach trwałych, listy płac, rezerwy na świadczenia pracownicze, sprzedaży, wydania materiałów i produktów na własne potrzeby lub jako deputatów, rozliczenia niedoborów i nadwyżek produktów i materiałów.

Z podsystemu „Finanse i Księgowość” do innych podsystemów przenoszono automatycznie dane o wykorzystaniu i eksploatacji środków trwałych, nakładach na środki trwałe w budowie oraz o wykonaniu planu.

(dowód: akta kontroli str. 500-507)

Księgi rachunkowe Zakładu były wyrywkowo kontrolowane przez RDLP w 2012 r. w siedzibie Zakładu, bez samodzielnego dostępu kontrolującego do SILP.

(dowód: akta kontroli str. 500-507)

Sprawozdania finansowe Zakładu za lata 2011, 2012 i 2013:

- sporządzono na formularzach przekazywanych corocznie przez Dyрекję Generalną Lasów Państwowych za pośrednictwem RDLP, według zasad i wzorów, określonych corocznie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zarządzeniem w sprawie zasad prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym tego przedsiębiorstwa za dany rok przez jego jednostki organizacyjne;
- przekazano do RDLP w terminach przez nią wyznaczonych¹². Przed ich sporządzeniem Główny Księgowy Zakładu pisemnie potwierdzał salda z jednostkami Lasów Państwowych (Nadleśnictwami) – zgodnie z wymogiem określonym w art. 26 ust. 1 pkt 2 i w terminie wynikającym z art. 26 ust. 3 ustawy

¹² Pisma w sprawie sprawozdań finansowych: za 2011 r. – z 30 stycznia 2012 r., za 2012 r. – z 18 stycznia 2013 r., za 2013 r. – z 22 stycznia 2014 r.

z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³ (dalej: „ustawa o rachunkowości”). Przepadek niezgodności salda w 2013 r. wobec Nadleśnictwa Wejherowo¹⁴ został wyjaśniony, opisany na dokumencie potwierdzenia salda i przesłany do kontrahenta. Na dzień bilansowy Zakład zweryfikował wszystkie salda w księgach rachunkowych. Nie dokonywano potwierdzania obrotów.

RDLP, jak wyjaśnił Główny Księgowy Zakładu, kontrolowała w trybie roboczym sprawozdania finansowe Zakładu za lata 2011, 2012 i 2013, weryfikując przesłane pocztą elektroniczną formularze i zgłaszając telefonicznie lub pocztą elektroniczną uwagi, uwzględniane przez Głównego Księgowego Zakładu. Nie sporządzono korekt sprawozdań po ich zatwierdzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 508-551)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Wybrane transakcje/zdarzenia gospodarcze oraz prawidłowość ujęcia ich w księgach rachunkowych

W Zakładzie:

- amortyzacja środków trwałych w latach 2011-2013 wyniosła, odpowiednio, 85,0 tys. zł, 86,7 tys. zł i 82,4 tys. zł;
- amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych wyniosła w 2011 r. 2,3 tys. zł, w 2012 r. 0,5 tys. zł, a w 2013 r. nie wystąpiła;
- naliczoną za lata 2011-2013 amortyzację środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w całości zaliczono do kosztów Zakładu;
- w latach 2011-2013 nie dokonywano centralizacji amortyzacji.

(dowód: akta kontroli str. 139-156)

W 2011 r. Zakład osiągnął zysk w kwocie 35,7 tys. zł, natomiast w latach 2012 i 2013 poniesiono stratę w kwotach – odpowiednio – 300,3 tys. zł i 312,0 tys. zł. Zysk osiągnięty w 2011 r. decyzją Dyrektora RDLP w całości przeznaczono na powiększenie kapitału zasobów Lasów Państwowych.

(dowód: akta kontroli str. 8-12, 111-138, 204-205)

W księgach rachunkowych Zakładu nie wyodrębniono operacji z jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych na kontach należności, zobowiązań, przychodów i kosztów, gdyż nie przewiduje tego polityka rachunkowości i wytyczne do sporządzania sprawozdań finansowych. Transakcje (należności, zobowiązania) z ww. jednostkami ujmowano na kontach księgowych rozrachunkowych (osobowych) według kontrahentów i według analityki określonej w Planie Kont z komentarzem Lasów Państwowych, a przychody i koszty ujmowano na kontach według rodzajów działalności i poszczególnych tytułów określonych w ww. Planie.

(dowód: akta kontroli str. 157-161)

Transakcje Zakładu z innymi jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych dotyczyły zakupów drewna, sprzedaży tarcicy dla ZSLP (opisanych w punkcie 1 wystąpienia) i usług składowania drewna na rzecz Nadleśnictwa w Wejherowie.

(dowód: akta kontroli str. 13-32)

W latach 2011-2013 Zakład sprzedał cztery środki trwałe (w 2012 r.: obrzynaczkę podwójną typ DPPA-II-50, samochód osobowy Nissan Almera i wielopięt-pięt tarczową typ OGAM-PO 280, a w 2013 r.: samochód ciężarowy Nissan Pickup). Trzy z nich w momencie sprzedaży były zamortyzowane w 100%, a uzyskany z ich

¹³ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

¹⁴ Na dzień 31 października 2013 r.

sprzedaży przychód wyniósł 30,4 tys. zł netto. Jeden środek (samochód ciężarowy Nissan Pickup) sprzedano za 13,6 tys. zł netto tj. za cenę o 10,7 tys. zł wyższą od wartości inwentarzowej.

(dowód: akta kontroli str. 139-156, 162)

W 2013 r. rozwiązano umowę użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lębork¹⁵, na której znajdowały się nakłady Zakładu w postaci budynku mieszkalnego, ogrodzenia z frontową bramą wjazdową oraz furką wejściową i utwardzony asfaltem plac. Rozwiązania umowy dokonano na podstawie protokołu uzgodnień z 20 czerwca 2013 r. między RDLP (użytkownikiem wieczystym), a Gminą Miasta Lębork, a uzyskany przez Zakład przychód z tytułu sprzedaży ww. nakładów wyniósł 82,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 163-173)

W badanych latach, według stanów na 31 grudnia, nie wystąpiły w Zakładzie zapasy, które utraciły wartość użytkową.

(dowód: akta kontroli str. 112-138, 174)

Należności przedawnione Zakładu w badanym okresie nie wystąpiły.

W latach 2011-2013, zgodnie z art. 35b ustawy o rachunkowości, tworzono odpisy aktualizujące wartość należności Zakładu (w poszczególnych latach w wysokości, odpowiednio, 226,5 tys. zł, 122,7 tys. zł i 95,1 tys. zł).

Zakład podejmował czynności w celu wyegzekwowania należności przeterminowanych takie jak wysyłanie po zakończeniu każdego miesiąca wezwań do zapłaty, rozmowy telefoniczne, korespondencja elektroniczna, uwarunkowanie zakresu dalszej współpracy spłatą zobowiązań, kierowanie przedsądowych wezwań do zapłaty, pozwów o zapłatę oraz wniosków o egzekucję komorniczą.

Zakład naliczył i pobrał odsetki od należności przeterminowanych: w 2011 r. w kwocie 25,9 tys. zł (od siedmiu odbiorców), w 2012 r. w kwocie 13,7 tys. zł (od ośmiu odbiorców) i w 2013 r. w kwocie 13,1 tys. zł (od czterech odbiorców).

(dowód: akta kontroli str. 13-32, 552-567)

W latach 2011-2013 nie wystąpiły okoliczności uzasadniające naliczanie i pobieranie od odbiorców kar umownych.

(dowód: akta kontroli str. 15-29)

Na koniec 2011 r. zobowiązania przeterminowane Zakładu nie wystąpiły. Na koniec lat 2012 i 2013 wystąpiły takie zobowiązania – wyłącznie na rzecz jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, od których Zakład nabywał drewno (Nadleśnictwa: Cewice, Choczewo, Kartuzy, Lębork, Strzebielino, Wejherowo) – na kwoty, odpowiednio: 292,5 tys. zł i 102,0 tys. zł (z faktur wystawionych w grudniu danego roku). Zakład nie poniósł z tytułu nieterminowej zapłaty tych zobowiązań dodatkowych kosztów (odsetek).

(dowód: akta kontroli str. 8-12, 26-28, 112-138)

Dyrektor Zakładu wyjaśniła, że wystąpienie ww. zobowiązań przeterminowanych spowodowane było zachwianiem płynności finansowej Zakładu, brakiem środków pieniężnych z powodu zmniejszenia sprzedaży, wydłużenia faktycznych terminów płatności przez kontrahentów i zwiększenia należności przeterminowanych. Zakład w pierwszej kolejności regulował zobowiązania wobec pracowników, następnie wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, urzędu skarbowego i innych kontrahentów.

(dowód: akta kontroli str. 177-181)

---

¹⁵ Akt notarialny Rep. A nr 4682/2013.

W Zakładzie prowadzono komputerowo (z wykorzystaniem SILP) ewidencję ilościową i wartościową powierzonego mienia Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 28)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Sytuacja majątkowo-finansowa Zakładu

Suma bilansowa Zakładu wynosiła: 4.020,4 tys. zł na koniec 2011 r., 3.593,9 tys. zł na koniec 2012 r. i 3.804,1 tys. zł na koniec 2013 r.

Najistotniejszymi wartościowo składnikami aktywów Zakładu w latach 2011-2013 były:

- rzeczowe aktywa trwałe (przede wszystkim budynki i budowle): odpowiednio 36,6%, 38,3% i 35,2% sumy aktywów. W pozycji tej ujęto głównie wartość budynków związanych z produkcją (hala traków i hala przerobu tarcicy) oraz wartość maszyn i urządzeń technicznych;
- aktywa obrotowe (przede wszystkim produkty gotowe): odpowiednio 12,7%, 34,1% i 32,6% sumy aktywów.

Aktywa Zakładu finansowane były przede wszystkim kapitałem zasobów, który wynosił: w 2011 r. 1.705,7 tys. zł (42,4% sumy pasywów), w 2012 r. 1.742,6 tys. zł (48,5% sumy pasywów), a w 2013 r. 1.942,9 tys. zł (51,1% sumy pasywów).

Wzrost kapitału zasobów w 2012 r. wynikał z przeznaczenia zysku z 2011 r. na jego zwiększenie, natomiast w 2013 r. głównie z otrzymania z RDLP środków w kwocie 500 tys. zł przy pomniejszeniu kapitału o stratę za 2012 r. Przyznanie ww. środków z RDLP nastąpiło na wniosek Dyrektora Zakładu, w którym wskazano na pogłębiający się kryzys gospodarczy i obniżony popyt na wyroby tartaczne, przy jednoczesnym wydłużaniu faktycznego terminu płatności za sprzedane wyroby. Przekazane środki wykorzystano na spłatę bieżących zobowiązań Zakładu, zgodnie z porozumieniem zawartym z RDLP.

(dowód: akta kontroli str. 577-580)

W badanym okresie utrzymywał się niski udział aktywów pieniężnych (głównie środków pieniężnych w kasie i na rachunkach) w aktywach krótkoterminowych (na koniec poszczególnych lat, odpowiednio, 24,8%, 5,4% i 6,8%), będący główną przyczyną opóźnień w płatnościach zobowiązań na rzecz nadleśnictw za dostawy drewna.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w badanym okresie systematycznie malały (w poszczególnych latach wyniosły, odpowiednio, 9.265,7 tys. zł, 7.730,8 tys. zł i 7.598,1 tys. zł). Malały też koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów (odpowiednio: 8.396,9 tys. zł, 7.093,6 tys. zł i 7.044,1 tys. zł), jednak koszty ogólnego zarządu utrzymywały się na zbliżonym poziomie (odpowiednio: 937,6 tys. zł, 924,7 tys. zł i 935,6 tys. zł), w wyniku czego w kolejnych latach pogłębiała się strata na sprzedaży (odpowiednio: 68,8 tys. zł, 287,5 tys. zł i 381,7 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 8-12)

W badanym okresie Zakład osiągnął zysk netto tylko w 2011 r. (35,7 tys. zł), głównie dzięki dodatniemu wynikowi na pozostałej działalności operacyjnej (pozostałe przychody operacyjne wyniosły 96,3 tys. zł), natomiast w 2012 r. i 2013 r. Zakład poniósł stratę netto w kwocie, odpowiednio: 300,3 tys. zł i 312,0 tys. zł.

Wybrane, osiągnięte przez Zakład wskaźniki finansowe za lata 2011-2013 wyniosły odpowiednio:

- a) wskaźniki płynności: I¹⁶ – 1,87, 1,85 i 2,11, II¹⁷ – 1,25, 0,62 i 0,88, III¹⁸ – 0,75, 0,18 i 0,24;
- b) wskaźniki rentowności: majątku (ROA): 0,89%, -8,35% i -8,2%, kapitałów własnych (ROE): 2,04%, -20,62% i -18,98%, kapitałów całkowitych: 0,89%, -8,35% i -8,20%, netto sprzedaży: 0,39%, -3,88% i -4,11%, sprzedaży: -0,74%, -3,72% i -5,02%.

(dowód: akta kontroli str. 8-12)

Wskaźniki płynności przyjmowały w badanym okresie niskie wartości (znacząco niższe niż obliczone dla Lasów Państwowych), co wskazuje na problemy z terminowym regulowaniem zobowiązań.

Wskaźniki rentowności utrzymywały się na bardzo niskim poziomie. W 2012 r. i 2013 r. wszystkie wskaźniki rentowności miały wartość ujemną, a wskaźnik rentowności sprzedaży był ujemny we wszystkich latach objętych badaniem.

Stan rzeczowego majątku trwałego na koniec lat 2012-2013 obniżył się (głównie w wyniku umorzenia wartości środków trwałych) w porównaniu ze stanem na koniec 2011 r. (w poszczególnych latach wynosił, odpowiednio: 1.472,2 tys. zł, 1.379,2 tys. zł i 1.339,4 tys. zł).

Zakład zakupił lub przyjął z inwestycji:

- w 2011 r. m.in.: utwardzenie placu, pilarkę tarczową obrzynarkę, pilarkę spalinową, remont rozdzielnicy głównej oraz otrzymał od RDLP samochód osobowy Nissan,
- w 2013 r.: remont kotła wodnego z montażem, pilarkę rozdzielczą oraz otrzymał z RDLP wózek jezdniowy podnośnikowy, dwa samochody osobowe Volkswagen Caddy i samochód osobowo-terenowy Subaru Forester.

(dowód: akta kontroli str. 8-12, 139-156, 595-636)

Zakład prowadził działalność na działkach stanowiących własność Gminy Miasta Łębork, będących w użytkowaniu wieczystym RDLP.

(dowód: akta kontroli str. 581-594)

W latach 2011-2013 w Zakładzie nie wystąpiły inwestycje długoterminowe.

(dowód: akta kontroli str. 8-12)

Na stan zapasów Zakładu składały się na koniec:

- 2011 r.: materiały – 65,1 tys. zł, półprodukty i produkty w toku – 243,6 tys. zł, produkty gotowe – 511,4 tys. zł i towary – 21,9 tys. zł,
- 2012 r.: materiały – 45,4 tys. zł, półprodukty i produkty w toku – 205,9 tys. zł i produkty gotowe – 1.225,0 tys. zł,
- 2013 r.: materiały – 49,7 tys. zł, półprodukty i produkty w toku – 145,6 tys. zł i produkty gotowe – 1.238,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 8-12, 684-692)

Należności długoterminowe w Zakładzie w latach 2011-2013 nie wystąpiły. Należności krótkoterminowe dotyczyły głównie dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy i wyniosły odpowiednio: 652,1 tys. zł, 499,3 tys. zł i 737,2 tys. zł. Stan należności przeterminowanych opisano w punkcie 3.2 wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 8-12)

Zobowiązania długoterminowe w Zakładzie w latach 2011-2013 nie wystąpiły. Zobowiązania krótkoterminowe dotyczyły głównie dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy (w poszczególnych latach odpowiednio: 774,2 tys. zł,

¹⁶ Aktywa obrotowe do bieżących zobowiązań.

¹⁷ Aktywa obrotowe pomniejszone o zapasy do bieżących zobowiązań.

¹⁸ Aktywa obrotowe pomniejszone o zapasy i należności do bieżących zobowiązań.

782,0 tys. zł i 707,1 tys. zł) oraz wynagrodzeń (odpowiednio: 266,6 tys. zł, 190,1 tys. zł i 181,7 tys. zł). Stan zobowiązań przeterminowanych opisano w punkcie 4.2 wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 8-12)

Przychody Zakładu, według źródeł określonych w § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe¹⁹, w poszczególnych latach wyniosły, odpowiednio:

- ze sprzedaży materiałów, towarów i zbędnych środków trwałych: 693,2 tys. zł, 651,6 tys. zł i 642,0 tys. zł;
- z wydzierżawiania lub wynajmu lasów, gruntów i innych nieruchomości, w tym wydzierżawiania obwodów łowieckich: 1,6 tys. zł, 1,6 tys. zł i 1,0 tys. zł;
- z operacji pieniężnych: 53,8 tys. zł, 144,1 tys. zł i 34,0 tys. zł;
- z innych źródeł:
  - ze sprzedaży produktów: 8.574,0 tys. zł, 7.108 tys. zł i 7.045,5 tys. zł;
  - pozostałe przychody operacyjne: 89,6 tys. zł, 173,7 tys. zł i 60,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 159-161)

Inne przychody operacyjne Zakładu w latach 2011-2013 dotyczyły głównie:

- dzierżawy środków trwałych – odpowiednio: 0,1 tys. zł, 6,2 tys. zł i 6,1 tys. zł,
- nadwyżek inwentaryzacyjnych – odpowiednio: 82,1 tys. zł, 59,7 tys. zł i 32,3 tys. zł,
- otrzymanych kar umownych – odpowiednio: 3,9 tys. zł, 1,4 tys. zł i 1,6 tys. zł,
- refaktur – odpowiednio: 1,2 tys. zł, 2,1 tys. zł i 1,6 tys. zł,
- rozwiązania rezerwy na przewidywane zobowiązania z powodu ustania przyczyny jej utworzenia: 100,0 tys. zł w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 159-161, 664-683)

Inne koszty operacyjne Zakładu w latach 2011-2013 dotyczyły głównie:

- refaktur: 1,2 tys. zł, 2,1 tys. zł i 1,6 tys. zł;
- utworzenia rezerwy na przewidywane zobowiązania: 200,0 tys. zł w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 159-161)

Inne koszty finansowe (w poszczególnych latach, odpowiednio: 16,1 tys. zł, 122,7 tys. zł i 23,9 tys. zł) dotyczyły utworzenia odpisów aktualizujących w wysokości naliczonych odsetek od zasądzonych należności.

(dowód: akta kontroli str. 159-161)

Straty i zyski nadzwyczajne w Zakładzie w latach 2011-2013 nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 8-13)

Kwoty zapłaconych przez Zakład w latach 2011-2013 podatków wyniosły, odpowiednio:

- podatek od towarów i usług²⁰: 640,5 tys. zł, 411,4 tys. zł i 461,9 tys. zł;
- podatek dochodowy od osób prawnych: 26,6 tys. zł (za lata 2012 i 2013 z powodu straty podatek nie wystąpił),
- podatek od nieruchomości: 74,6 tys. zł, 76,6 tys. zł i 78,9 tys. zł.

W latach 2011-2013 Zakład nie był płatnikiem podatków rolnego i leśnego.

(dowód: akta kontroli str. 182-185)

Zakład zatrudniał według stanu na koniec:

- 2011 r.: 57 pracowników (45 robotników i 12 pracowników umysłowych);
- 2012 r.: 51 pracowników (39 robotników i 12 pracowników umysłowych);

¹⁹ Dz. U. Nr 134, poz. 692.

²⁰ Różnica pomiędzy podatkiem należnym, a naliczonym do wpłaty na konto urzędu skarbowego.

– 2013 r.: 52 pracowników (39 robotników i 13 pracowników umysłowych).

Wydatki Zakładu na wynagrodzenia wyniosły w latach 2011-2013 odpowiednio: 1.967,3 tys. zł (na wynagrodzenia: robotników – 1.251,2 tys. zł i pracowników umysłowych – 716,1 tys. zł), 1.903,5 tys. zł (robotników – 1.177,5 tys. zł i pracowników umysłowych – 726,0 tys. zł) oraz 1.686,9 tys. zł (robotników – 1.028,1 tys. zł i pracowników umysłowych – 658,8 tys. zł).

Średnie miesięczne wynagrodzenia (z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, nagrodami, dodatkami funkcyjnymi, ekwiwalentami i deputatami) w Zakładzie w poszczególnych latach wyniosły, odpowiednio: 2,9 tys. zł (2,4 tys. zł – robotników i 5,0 tys. zł – pracowników umysłowych), 2,8 tys. zł (2,3 tys. zł – robotników i 4,7 tys. zł – pracowników umysłowych) oraz 2,9 tys. zł (2,3 tys. zł – robotników i 4,6 tys. zł – pracowników umysłowych).

(dowód: akta kontroli str. 186-188)

Dyrektor Zakładu wyjaśniła, że w związku z kryzysem gospodarczym i oceną możliwości zbytu tarcicy i wyrobów z drewna Zakład był zmuszony dostosować wielkość produkcji do popytu. Na podstawie analizy wyników finansowych podjęto działania oszczędnościowe, a ponieważ wynagrodzenia były po materiałach największą grupą kosztów zmniejszono zatrudnienie pracowników na stanowiskach robotniczych o sześć osób. Redukcja odbyła się bezkosztowo (wygaśnięcie lub wypowiedzenie umów zawartych na czas określony). Zatrudnienie pozostało na minimalnym poziomie gwarantującym niezakłócony proces produkcyjny dostosowany do potrzeb rynku.

(dowód: akta kontroli str. 201-203)

Świadczenia poniesione przez Zakład na rzecz pracowników dotyczyły:

a) Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – w poszczególnych latach na:

- bony towarowe: 38,7 tys. zł, 39,4 tys. zł i 38,5 tys. zł;
- pożyczki: 14,0 tys. zł, 17,0 tys. zł i 12,0 tys. zł;
- dofinansowanie wypoczynku rodzinnego i wyjazdów kolonijnych: 17,9 tys. zł, 20,0 tys. zł i 16,4 tys. zł;
- świadczenia rzeczowe (paczki dla dzieci): 2,6 tys. zł, 2,2 tys. zł i 2,1 tys. zł;

b) świadczeń na rzecz pracowników (koszty BHP) – w poszczególnych latach:

- ekwiwalenty (za pranie odzieży): 6,1 tys. zł, 5,9 tys. zł i 5,2 tys. zł;
- posiłki profilaktyczne oraz napoje: 9,1 tys. zł, 7,7 tys. zł i 4,9 tys. zł;
- obuwie i odzież ochronna: 5,8 tys. zł, 10,2 tys. zł i 4,7 tys. zł;
- inne (okresowe badania lekarskie, usługi BHP): 10,0 tys. zł, 8,8 tys. zł i 7,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 182-185)

Uwaga dotycząca
badanej działalności

Sytuacja finansowa Zakładu w latach 2012 i 2013 uległa pogorszeniu (w 2011 r. Zakład osiągnął 35,7 tys. zł zysku, natomiast w latach 2012 i 2013 poniósł stratę w kwotach – odpowiednio – 300,3 tys. zł i 312,0 tys. zł), na co wpływ miały głównie:

- uzyskanie niższych od planowanych przychodów (w 2011 r. – o 689,3 tys. zł, tj. o 6,8%, w 2012 r. o 2.565,4 tys. zł, tj. o 24,1% i w 2013 r. o 1.195,2 tys. zł, tj. o 13,3%), głównie w wyniku uzyskania niższych przychodów ze sprzedaży tarcicy i wyrobów (w 2011 r. – o 851,0 tys. zł, tj. o 9,0%, w 2012 r. o 2.850,0 tys. zł, tj. o 28,6% i w 2013 r. o 1.329,5 tys. zł, tj. o 15,9%), a w latach 2012 i 2013 również ze sprzedaży materiałów (2012 r. o 28,8 tys. zł, tj. o 4,4% i w 2013 r. o 28,5 tys. zł, tj. o 4,9%);
- wzrost stanu zapasów produktów gotowych: stan ten na koniec 2012 r. wzrósł (w porównaniu do stanu na koniec 2011 r.) o 714 tys. zł, a na koniec 2013 r. (w porównaniu do stanu na koniec 2012 r.) o 13 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 631-663)

Z wyjaśnień Dyrektor Zakładu wynika, że:

- nieosiągnięcie zakładanych przychodów ze sprzedaży tarcicy i wyrobów w latach 2011-2013 wynikało z ograniczenia zbytu spowodowanego kryzysem gospodarczym, związanego z nim nieosiągnięcia planowanej ceny sprzedaży, którą kształtuje rynek, zmniejszenia eksportu (pośredniego) i konieczności ograniczenia produkcji tarcicy przetworzonej, o wyższej wartości. Ponadto przyczynami poniesienia strat za lata 2012-2013 były wzrost kosztów jednostkowych produkcji, wzrost cen materiałów (w tym drewna), usług, podatków, wypłacenie zadośćuczynienia w związku ze śmiertelnym wypadkiem w pracy, który miał miejsce w 2004 r., regulacja wynagrodzeń z pochodnymi wynikająca ze zmian w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy, konieczność dokonania odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych, których egzekucja komornicza była bezskuteczna;
- wzrost stanu zapasów produktów gotowych wynikał z ograniczonego popytu przy bardzo dużej konkurencji cenowej oraz magazynowania tarcicy bocznej i tarcicy głównej niższych klas jakościowych (odsortów o ograniczonym przeznaczeniu);
- w Zakładzie, celem poprawy rentowności, podejmowano działania:
  - oszczędnościowe z zakresu: kosztów wynagrodzeń (m.in. redukcja zatrudnienia, podpisywanie umów o pracę na czas określony celem uniknięcia kosztów odpraw), kosztów zakupu drewna (m.in. wykorzystywanie internetowych metod zakupu surowca również z nadleśnictw spoza RDLP, zwiększenie zakupów drewna kłodowanego, poszerzenie oferty handlowej dla pożądanym kontrahentów i rezygnacja z zakupu drewna wyższej jakości) i kosztów produkcji (optymalizowanie procesów sortowania drewna i wzrost wydajności jego przetarcia, modernizacja kotłowni – zmniejszenie kosztów spalania, ograniczenie kosztów remontów i skrócenie okresu postoju remontowego, rezygnacja z realizacji zadań inwestycyjnych celem ograniczenia kosztów amortyzacji),
  - poszerzające ofertę sprzedaży oraz marketingowe w celu walki o klientów;
- wzrost koniunktury oraz podjęte działania miały wpływ na poprawę kondycji finansowej Zakładu w 2014 r. Zakład za pięć miesięcy 2014 r. osiągnął zysk w kwocie 23,5 tys. zł (46,9% planowanego wyniku finansowego na 2014 r.). Wzrostowa tendencja przychodów ze sprzedaży i uzyskanych efektów finansowych pozwoliła na wypłatę w maju 2014 r., po raz pierwszy od dwóch lat premii regulaminowej, uzależnionej od osiągniętych wyników.

(dowód: akta kontroli str. 177-181, 637-638)

W latach 2011-2013 Zakład nie planował oraz nie otrzymywał środków z funduszu leśnego.

(dowód: akta kontroli str. 13-32)

W latach 1998-2013 NIK nie przeprowadzała kontroli w Zakładzie.

(dowód: akta kontroli str. 189-201)

Ocena częściowa

W latach 2011-2013 Zakład ponosił straty na sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz utracił płynność finansową. Część zobowiązań Zakładu z tytułu dostaw drewna od nadleśnictw nie była regulowana w terminie, a wskaźniki rentowności były ujemne. Dyrektor Zakładu podejmowała działania w celu ograniczenia kosztów, jednak w latach 2012-2013 dynamika spadku przychodów była wyższa od tempa obniżania kosztów, uzależnionych m.in. od cen nabycia drewna, co skutkowało pogłębiającymi się stratami na sprzedaży oraz ujemnym wynikiem finansowym Zakładu. Dyrektor wskazała, że w 2014 r. Zakład zaczął osiągać zyski, jednak ocena skuteczności działań w zakresie poprawy sytuacji finansowej będzie możliwa w dłuższym okresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²¹, wnosi o:

- 1) zapewnienie składania pisemnych oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez wszystkie osoby wykonujące czynności w tym postępowaniu,
- 2) kontynuowanie działań mających na celu poprawę sytuacji finansowej Zakładu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 19 grudnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontrolerzy
Piotr Arendt
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis
Andrzej Kaczyński
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

²¹ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.